

'Vatrena plamenjača na kruški'

Автор(и): гл. ас. д-р Дияна Александрова, Институт по овощарство – Пловдив

Дата: 13.05.2020 Брой: 5/2020

Vatrena plamenjača je bakteriozna bolest koja je rasprostranjena širom zemlje. Patogen napada i razvija se uglavnom na vrstama iz *familije Rosaceae*, a među najosetljivijim domaćinima bakterije je kruška. Bolest se može razviti na svim delovima drveća, uništavajući cvetove, izbojke i skeletne grane. Infekcija može da dosegne stablo i razvije se i na podlogu. U godinama sa povoljnim uslovima za razvoj bakterije, koji se obično poklapaju sa cvetanjem kruške, patogen uzrokuje značajnu štetu u voćnjacima, što se odražava na prinos i kvalitet proizvoda.

Simptomi: Prvi simptomi se uočavaju tokom cvetanja, što je ujedno i najkritičnija fenofaza u razvoju drveća. Na zahvaćenim cvetovima se pojavljuju nekrotična područja, koja se šire i prekrivaju ceo cvet. Nekroza napreduje i nastavlja da se razvija duž peteljki cveta, prelazeći na listove i rodni izbojak. Kod kruške, listovi i cvetovi dobijaju

tamno braon do crnu boju. Kod zaraženih, osetljivijih sorti, primećuje se brži razvoj patogena, koji doseže do skeletnih grana drveća. Oštećenja u obliku raka mogu se videti kada infekcija pređe sa skeletnih grana na stablo ili u slučajevima infekcije nastale usled mehaničkih povreda.

Karakteristične odlike bolesti su: vrhovi mladih izbojaka poprimaju oblik "pastirskog kuka"; listovi na zahvaćenim izbojcima ne opadaju čak ni nakon jesenjeg opadanja lišća, što drveću daje izgled kao da je spaljeno.

Patogen

Fitopatogena bakterija *Erwinia amylovora* je peritrihna, striktno aerobna i Gram-negativna. Prezimljava u rakovima formiranim na grančicama, granama i stabilima drveća. U proleće se na rakovima primećuje bakterijski eksudat, koji se širi kišom, insektima i alatima za rezidbu. Jednom kada se deponuje na biljnim organima, bakterija prodire u njih kroz prirodne otvore listova i cvetova (stome, lenticеле, nektarije). Takođe može da uđe kroz rane uzrokovane insektima, gradom, kao i kroz mehaničke povrede tokom gajenja voćnjaka i rezidbe.

Zaštita

Podizanje voćnjaka samo sa zdravim sadnim materijalom. Preporučuje se rezidba zaraženih delova iz prethodne sezone. Dezinfekcija alata tokom fitosanitarne rezidbe. Izdizanje jako zaraženog drveća u voćnjacima. Preporučuju se preventivni tretmani, od 4 do 8 aplikacija, koji se sprovode u periodima kada su uslovi za razvoj bolesti (temperatura i vlaga) povoljni. Posebno su važni zaštitni tretmani tokom cvetanja i nakon grada, kada bakterija najlakše prodire u biljna tkiva. Odobrena sredstva za zaštitu bilja su: Bordeaux Mix 20 WP (0,375–0,5 g/ha); Vitra 50 WP (150 g/ha); Cuprochlor 50 WP (150 g/ha); Kocide 2000 (0,155–0,680 g/ha); Regalis Plus (150 g/ha).